

W

9
вересень
1968

ДОШКІЛЬНЕ
ВИХОВАННЯ

ЗМІСТ

З М І С Т

	Стор.
<i>Б. Кобзар</i> — За ленінський стиль у роботі	1
<i>Р. Курбатова</i> — Всесоюзний з'їзд учителів і дошкільне виховання на селі	8
На честь 100-річчя з дня народження В. І. Леніна. Про проведення Всесоюзного огляду колгоспів і радгоспів на кращу організацію роботи дитячих дошкільних закладів	14
<i>Т. Петрусенко</i> — Ще активніше наслідувати приклад черкащан	16

Трудащі Черкащини додержують свого слова

<i>П. Коренюк</i> — Кожному колгоспові — дошкільний заклад!	21
<i>М. Іващенко</i> — Наша спільна справа	23
<i>А. Шевчук, П. Супрович, П. Перепелюк</i> — Зобов'язання дунаєвчан	27
<i>К. Павленко</i> — З любов'ю до дітей	28
<i>Т. Антонова</i> — Разом із школою	32
<i>О. Светова</i> — Краще готувати дітей до школи	37
<i>В. Остаф'єв</i> — Зв'язок міцний, постійний	40
<i>С. Жуковська</i> — Досвід стверджує	41

Сторінка для дітей

Жовтневі хвала! (сл. <i>М. Познанської</i> , муз. <i>А. Філіпенка</i>)	43
Гра з прапорцями (мелодія, слова та рухи <i>Є. Макшанцевої</i> , гармонізація <i>Є. Олендер</i>)	45
Кленові листочки. Хоровод (слова і мелодія <i>Н. Грановської</i> , гармонізація <i>Л. Кауфмана</i>)	46
Дитячі розваги. Українські народні ігри	48
Гра з кольоровими кеглями. «Хто швидше облетить Місяць»	48

Редакційна колегія:

Л. В. Артемова, Т. В. Введенська, К. І. Виговська, М. Д. Ільченко, В. К. Котирло, Н. Ю. Переверзева, М. А. Познанська, Г. І. Сушан (головний редактор), Т. Д. Томашівська, З. М. Хорошко, Н. Ф. Яришева, П. П. Яценко

«Дошкольное воспитание» (на українском языке)

Ежемесячный методический журнал Министерства просвещения УССР

Видавництво «Радянська школа»

Техредактор *О. О. Чала.*

Коректор *Л. В. Юрченко.*

Адреса редакції видавництва: Київ, 53, Ю. Коцюбинського, 5

Тел. 79-80-71, дод. 3-12.

БФ 03240. Здано до набору 5.VIII 1968 р. Підписано до друку 26.VIII 1968 р. Формат паперу 70×108¹/₁₆. Фіз. арк. 3. Умовн. арк. 4.2. Обл.-видавн. арк. 4.9. Зам. К-148.

Тираж 59000.

Київська обласна друкарня, вул. Леніна, 19.

Ще активніше наслідувати приклад черкащан

Діти в нашій країні оточені загальною любов'ю і піклуванням. Всі умови створюються для того, щоб вони зростали щасливими, здоровими, всебічно й гармонійно розвиненими. Важливим нашим здобутком є суспільне виховання підростаючого покоління.

В. І. Ленін підкреслював, що без суспільного дошкільного виховання не можна по-справжньому розкрити жінку, залучити її до участі в продуктивній праці, суспільно-політичному житті країни. Ця ленінська настанова лягла в основу всієї політики Комуністичної партії і Радянської держави в справі навчання і виховання наймолодших громадян нашої Вітчизни.

Величезних успіхів за минулі п'ять десятиліть досягло суспільне дошкільне виховання, народжене Великим Жовтнем, виплекане Радянською владою. Тільки в 1959—1967 роках кількість дітей у дошкільних закладах збільшилась у чотири рази. Тепер суспільним дошкільним вихованням охоплено близько 2 млн. дітей.

Особливо відрадним у розвитку суспільного дошкільного виховання на Україні є значне розширення сітки і поліпшення роботи дошкільних закладів у колгоспах.

Зачинателями цього патріотичного руху стали колгоспники Черкаської області, де будівництво дитячих ясел-садків у селах за типовими проектами набуло широкого розмаху. Тепер усі колгоспи мають ясла-садки, в яких виховується 62,4 процента дітей дошкільного віку. Розвиток сітки дошкільних закладів дав можливість значно активізувати участь жінок у колгоспному виробництві.

У дошкільних закладах колгоспів створено всі умови для навчання і виховання дітей. Більш як половина завідуючих і вихователів мають спеціальну педагогічну освіту. В яс-

лах-садках здійснюється всебічне виховання дітей, підтримується тісний зв'язок у роботі дошкільних закладів і шкіл.

Таких значних результатів у розвитку суспільного дошкільного виховання в Черкаській області досягнуто завдяки тому, що ця робота проводиться спільними зусиллями органів народної освіти, сільського господарства, правлінь колгоспів і всієї громадськості.

Досвід черкащан знайшов широкий відгук в інших областях республіки. На 1 січня нинішнього року в колгоспах України працювали 1903 постійно діючі ясла-садки, в яких виховувалося 105 тисяч дітей. Хороших результатів добились Кримська область, де вже на кінець 1965 року в кожному колгоспі працював постійно діючий дошкільний заклад, а в цьому році багато колгоспів мають по 2—3 і більше постійно діючих ясел-садків. У Херсонській області 70 процентів колгоспів мають стаціонарні ясла-садки. В Донецькій, Дніпропетровській, Одеській, Миколаївській, Хмельницькій, Кіровоградській областях від 30 до 50 процентів колгоспів організували постійно діючі дитячі заклади.

Розширення сітки дошкільних закладів у колгоспах забезпечується розгортанням будівництва приміщень для них. У 1959—1967 роках у республіці за кошти колгоспів збудовано приміщень для ясел-садків на 404,9 тисячі місць. Добре організовано будівництво дошкільних закладів у колгоспах Черкаської області, де зведено приміщень на 30,4 тисячі місць, Вінницької — на 32,8, Дніпропетровської — на 28,7, Одеської — на 20,7 тисячі місць.

У цьому році колгоспи зобов'язалися збудувати приміщень для дитячих закладів на 57,6 тисячі місць. За перше півріччя 12,9 тисячі місць уже введено в дію. В стадії будів-

ництва перебувають приміщення на 76,5 тисячі місць.

Багато уваги приділяється зміцненню матеріальної бази колгоспних дошкільних закладів. Якщо, скажімо, в Черкаській області спочатку будували ясла-садки порівняно невеликі, то тепер у всіх областях республіки споруджуються типові дошкільні заклади на 100—140 і 280 місць. Майже всі вони розміщені в мальовничих куточках, обладнані необхідними меблями, мають упорядковані, озеленені ігрові та фізкультурні майданчики. В цих закладах є багато іграшок, методичної та художньої літератури, навчальних посібників, на кошти колгоспів придбано одяг для дітей тощо.

Більше уваги останнім часом приділяється доборові кадрів для колгоспних ясел-садків та роботі з ними. В ряді колгоспів до роботи в дошкільних закладах залучають спеціалістів — випускників педучилищ, учителів початкових класів, випускників класів з виробничим навчанням за профілем вихователів дитячого садка. Все це сприяє підвищенню якості виховної роботи з дітьми. Так, у Кримській області в колгоспні дошкільні заклади прийшло 195 випускників з середньою спеціальною освітою. В Одеській області на роботу в стаціонарні ясла-садки колгоспів та радгоспів було направлено весь випуск дошкільного відділу Білгород-Дністровського педучилища та 260 випускників 11-х класів шкіл з виробничим навчанням відповідного профілю. 257 завідуючих та вихователів дитячих закладів Одещини навчаються в педучилищах та педінститутах.

Підготовку і перепідготовку кадрів для колгоспних дошкільних закладів, проведення методичної роботи здійснюють відділи народної освіти. Починаючи з 1959 року, згідно народногосподарського плану, на місячних курсах, що організовуються обласними відділами народної освіти та обласними інститутами удосконалення кваліфікації вчителів, проводиться підготовка 5 тисяч завідуючих і вихователів колгоспних ясел-садків. Крім того, що-

року на 15-денних семінарах проходять перепідготовку 14—15 тисяч дошкільних працівників. Один-два рази на квартал проводяться методичні об'єднання завідуючих та вихователів з різних питань виховної роботи з дітьми; систематично вивчається передовий досвід роботи колгоспних ясел-садків.

У колгоспах республіки чимало дошкільних закладів, які заслужено користуються широкою популярністю. Кращі з них експонувалися й експонуються на ВДНГ СРСР та Виставці передового досвіду в народному господарстві УРСР (ясла-садки ряду колгоспів Черкаської, Кримської, Дніпропетровської областей).

Багато хороших садків у Херсонській області. Дошкільний заклад колгоспу ім. Кірова Білозерського району відзначений на Всесоюзному огляді дипломом III ступеня, розміщується в типовому двоповерховому будинку. Всі діти розподілені по вікових групах, мають окремі групові та спальні кімнати. На ділянці добре обладнано майданчики, збудовано красиві зручні павільйони. Багато зелені, квітів. Влітку життя дітей проходить на свіжому повітрі. Продумано, змістовно планується вся навчально-виховна робота. Вихователі і завідувача мають педагогічну освіту. Старший вихователь М. Т. Минало керує всією методичною роботою, обладнала чудовий методичний кабінет. І таких дошкільних закладів немало на Херсонщині. Це, зокрема, ясла-садки радгоспів «Батумський», «Городній велетень», колгоспів ім. Леніна, ім. Кірова Скадовського району, радгоспу «Червоний партизан», ім. Кірова Нижньосірогозького району та ін.

Постанова ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР «Про заходи дальшого поліпшення роботи середньої загальноосвітньої школи» значною мірою стосується й дошкільних закладів. Перехід до трирічного початкового навчання висуває підвищені вимоги до рівня виховання і підготовки майбутніх першокласників у дитячих садках.

У Херсонській області за прикла-

дом черкащан налагоджено спільну роботу педколективів шкіл і дошкільних закладів. Понад 100 таких колективів творчо працюють, зокрема в Новотроїцькому, Скадовському, Білозерському районах. Так, учителі Громівської школи Новотроїцького району активно шефствують над місцевим дитячим садком; планом тут передбачено проведення спільних педрад, методичних об'єднань, взаємовідвідування уроків і занять.

Учителі початкових класів М. В. Лещенко, В. Д. Самойлова, А. М. Копитіна допомагають вихователям дитячого садка колгоспу ім. Леніна у проведенні занять з розвитку мови, формування початкових математичних понять, конструювання, ліплення. Виховательки Л. Ю. Штогоріна, М. В. Хилько відвідують уроки в школі, знайомляться з вимогами, що ставляться до першокласників. Педагоги Громівської школи провели 4 семінари для батьків. Питання більш ефективної підготовки дітей до школи часто обговорюються на об'єднаних засіданнях педрад. Все це дає хороші результати. З тридцяти випускників дитячого садка — 6 відмінників, 15 навчаються на «4» і «5». А діти, що прийшли в школу з Чкаловського дитячого закладу цього ж району, і півріччя минулого навчального року закінчили без жодної «трійки».

Традиційним стало в області відвідування вихованцями дитячих садків шкільних краєзнавчих музеїв, музеїв і кімнат В. І. Леніна. Піонери і комсомольці — часті гості в дитячих садках. Вони виготовляють іграшки, нескладні посібники для занять, ремонтують іграшки, меблі, допомагають озеленювати майданчики, організовують дозвілля малят, виступають з концертами, читають дітям книжки.

Велику роботу по впровадженню в практику досвіду роботи колгоспних дошкільних закладів Черкаської області проводять працівники народної освіти Хмельницької області. Якщо в 1963 році в цій області не було жодного постійно діючого закладу, то тепер тут працює

1345 колгоспних ясел-садків з контингентом 63728 дітей, з них постійно діючих 254 ясла-садки, якими охоплено 15177 дошкільнят. Дитячі заклади створено не тільки на центральних садибах, а й у кожній бригаді.

При правліннях колгоспів існують постійно діючі комісії сприяння розвитку суспільного дошкільного виховання на селі, які немало зробили для того, щоб забезпечити постійний контроль за будівництвом приміщень дитячих садків, а також для зміцнення їх матеріальної бази.

В ювілейному році в області за рахунок колгоспів збудовано і введено в дію 71 дитячий заклад на 3995 місць замість 44 за планом. Збільшилась кількість ясел-садків, де створено всі умови для правильної організації навчально-виховної роботи: вони повністю забезпечені твердим і м'яким інвентарем, педагогічними посібниками, іграшками, літературою, майданчики обладнано ігровими та спортивними спорудами.

Проведено певну роботу по поліпшенню якісного складу кадрів дошкільних працівників. На роботу в колгоспні ясла-садки направлено 180 випускниць педагогічних класів і 50 — з педагогічних училищ, врегульовано питання заробітної плати працівників ясел-садків.

Помітно посилилась організаторська роль органів народної освіти: проведено чіткий облік дітей, спільно з управліннями сільського господарства переглянуто й затверджено завідуючих та вихователів, організовано кущові методичні об'єднання та районні методичні кабінети на громадських засадах, шефство бюджетних дитячих садків і сільських шкіл над колгоспними дошкільними закладами. Обласний інститут удосконалення кваліфікації вчителів вивчив і узагальнив досвід роботи Маківського дитячого садка колгоспу «Україна» Дунаєвського району, видав буклет.

Більше приділяється уваги налагодженню навчально-виховної роботи. Вчителі подають методичну допомогу вихователям і завідуючим

у питаннях проведення роботи з розвитку мови, формування у дітей початкових математичних понять, особливо в підготовчих до школи групах постійно діючих закладів, проведення екскурсій, організації праці дітей у природі.

Великого поширення набув досвід черкашан по організації спільної роботи педагогічних колективів колгоспного дитячого садка і школи в Кримській, Одеській, Вінницькій, Дніпропетровській, Донецькій та інших областях.

Однак треба сказати, ще не скрізь роботі колгоспних дошкільних закладів приділяється достатня увага. Дуже повільно зростає сітка постійно діючих ясел-садків у Житомирській, Закарпатській, Київській, Івано-Франківській, Полтавській, Ровенській, Чернівецькій, Чернігівській областях. Мало будують дошкільних закладів також у селах Львівщини, Сумщини, Волині. Не в усіх дошкільних закладах створено відповідні умови для перебування та виховання в них дітей: не вистачає меблів, посуду, не обладнані та недостатньо озеленені майданчики.

Особливе занепокоєння викликає якісний склад педагогічних кадрів колгоспних ясел-садків. Ще трапляються випадки, коли в дошкільні заклади направляють людей, які не мають навіть загальної середньої освіти. Виховну роботу в окремих колгоспних дошкільних закладах ще не поставлено на належний рівень.

Мало уваги приділяється фізичному вихованню дітей: розвиткові рухів на заняттях та у повсякденному житті, вихованню культурно-гігієнічних навичок, зовсім не проводяться загартовуючі процедури, в приміщеннях не додержуються належного повітряного режиму. У деяких дошкільних закладах немає необхідного фізкультурного обладнання та спортивних майданчиків.

Ігрова діяльність дітей в окремих дошкільних закладах перебуває на низькому рівні. Не створено належних умов для проведення ігор, мало іграшок, асортимент їх обмежений. Діти старшого дошкільного віку не забезпечені технічними

іграшками, будівельним матеріалом та настільними іграми. Вихователі не приділяють уваги керівництву іграми, не виготовляють необхідних для них атрибутів.

Серйозним недоліком є те, що подекуди відсутня система в проведенні занять, нема наочних посібників, фарб, пензлів, паперу для занять із зображувальної діяльності, дуже мало дитячої художньої літератури. Робота в таких дошкільних закладах планується формально.

Не скрізь здійснюється належна підготовка дітей до школи. Не виділено окремо групи дошкільнят 6-річного віку, з ними не проводиться систематична робота за програмою виховання в дитячому садку.

Залишає бажати кращого організація шефської допомоги колгоспним яслам-садкам з боку міських і районних дитячих садків та сільських шкіл. Не всі шефи допомагають у підвищенні кваліфікації завідуючих та вихователів, в організації роботи з дітьми, у виготовленні педагогічних посібників для занять.

Серйозні недоліки є в організації роботи з батьками. Не при кожному колгоспному дошкільному закладі створено педагогічні школи для батьків, рідко проводяться батьківські збори, читаються лекції з питань сімейного виховання.

Для дальшого поліпшення виховної роботи в колгоспних дошкільних закладах та створення в них відповідних умов для навчання і виховання дітей працівники народної освіти повинні по-діловому взятися за впровадження досвіду організації суспільного дошкільного виховання в селах Черкаської області. Працівникам та органам народної освіти треба, не гаючи часу, приступити до виконання таких невідкладних завдань:

розробити конкретні заходи до поліпшення навчально-виховної роботи в колгоспних дошкільних закладах;

систематично перевіряти стан виховної роботи, звертаючи особливу увагу на виконання програми, різноманітність методів і прийомів на-

вчання та виховання дошкільнят;
створити належні умови для організації різноманітної діяльності дітей — ігрової, трудової, навчальної. Добитися від правлінь колгоспів забезпечення ясел-садків необхідними педагогічними посібниками, матеріалами, фізобладнанням, іграшками та дитячою художньою літературою;

поліпшити фізичне виховання: проводити систематичну роботу з розвитку рухів, по загартовуванню дітей та вихованню культурно-гігієнічних навичок;

для кращої підготовки до навчання в школі охопити всіх дітей 6-річного віку дошкільними закладами. Проводити з ними роботу протягом року відповідно до програми підготовчої групи. Широко використовувати досвід підготовки дітей до школи в колгоспних яслах-садках Черкаської, Кримської, Херсонської, Хмельницької областей;

вжити заходів до зміцнення складу завідуючих і вихователів колгоспних ясел-садків, зокрема постійно діючих; направляти в дошкільні заклади спеціалістів за домовленістю з правліннями колгоспів; залучати працівників, які не мають спеціальної підготовки, до навчання на заочних відділах педінститутів, педучилищ та в річних педагогічних класах;

посилити роботу по підвищенню ідейно-теоретичного рівня та методичної підготовки завідуючих і вихователів колгоспних дитячих за-

кладів на курсах, семінарах, методоб'єднаннях, особливу увагу приділити підвищенню фахового рівня шляхом самоосвіти;

систематично ознайомлювати дошкільних працівників з новою педагогічною літературою, методичними вказівками, рекомендаціями з різних питань виховання дітей;

кращий досвід дошкільних закладів широко впроваджувати в практику колгоспних ясел-садків; особливу увагу приділяти фізичному, моральному, естетичному вихованню та підготовці дітей до школи;

посилити педагогічну пропаганду серед батьків, організувати в кожному колгоспі при дошкільному закладі педагогічну школу для батьків;

поліпшити шефську допомогу сільських шкіл і міських дитячих садків в організації виховної роботи з дітьми.

Обласним відділам народної освіти разом з управліннями сільськогосподарства треба провести відповідну роботу, щоб усі колгоспи взяли активну участь у Всесоюзному огляді колгоспів і радгоспів на кращу організацію роботи дошкільних закладів, присвяченому 100-річчю з дня народження В. І. Леніна.

Вже зараз слід готуватися до Республіканських педагогічних читань працівників колгоспних дошкільних закладів з питань виховної роботи, які за рішенням колегії Міністерства освіти УРСР мають відбутися в 1970 році.